

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ КВАЛІФІКАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

НА ТЕМУ:

**«ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ «ДІЯЛЬНІСТЬ
В ГРУПАХ» ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В СТАРШІЙ ШКОЛІ»**

Спеціальність Середня освіта (Мова і література(англійська))

ОС – бакалавр

Виконавець: Рушанські Юлія Ігорівна

студентка IV – го курсу групи СО(Мл) – 4

(підпис)

Керівник:

д. пед. н., доц. Теличко Н.В.

(підпис)

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS___ Кількість балів_____

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ.....	7
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНОГО МЕТОДУ «ДІЯЛЬНІСТЬ В ГРУПАХ» НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	12
2.1. Комплекс вправ та завдань з використанням інтерактивного методу «Діяльність в групах» для формування англомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи.....	12
2.2. Приклади уроків із застосуванням інтерактивного методу навчання «Діяльність в групах» на уроках англійської мови	24
2.3. Перевірка ефективності використання інтерактивного методу навчання «Діяльність в групах» для формування англомовної комунікативної компетентності	35
2.4. Методичні рекомендації для використання інтерактивного методу навчання «Діяльність в групах» для формування англомовної комунікативної компетентності	41
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	46
SUMMARY.....	50
ДОДАТКИ.....	52

Результати перевірки на оригінальність (антиплагіат)

за програмою Unicheck.....

АНОТАЦІЯ

Темою науково-методичного кваліфікаційного завдання є **«Практична реалізація інтерактивного методу навчання «Діяльність в групах» для формування англомовної комунікативної компетентності в старшій школі»**.

Реалізація поставлених завдань відбувалася під час проходження педагогічної практики (виробничої) протягом чотирьох навчальних тижнів (у період з 5 квітня по 2 травня 2021 року) на базі Мукачівської ЗОШ I-III ступенів №13.

Практичне оволодіння іноземною мовою неможливе без вміння чітко, стисло та граматично правильно сформулювати власну думку та висловити її. Саме тому оволодіння комунікативною компетентністю є однією з пріоритетних цілей під час вивчення мови в старшій школі.

Більшість освітян вважає, що підвищення та покращення комунікативної компетентності учнів у старшій школі можливе виключно як результат спілкування з носіями мови чи особами, які досягли найвищого рівня оволодіння іноземною мовою. За останні роки безліч педагогів та науковців опублікували не мало статей на теми, що стосуються взаємодії учнів під час занять, де зазначали, що цей метод є чи не найдієвішим в порівнянні з іншими, коли за мету стоїть розвиток комунікативної компетентності. Не дивлячись на це, метод навчання «Діяльність в групах» значно поступається в поширеності та популярності індивідуальній формі навчання. Тому **актуальність** науково-методичного кваліфікаційного завдання зумовлена недостатньо розробленою методикою та одноманітністю запропонованих завдань та вправ, які базувалися б на груповому підході в старшій ланці ЗОШ.

Мета роботи – теоретично обґрунтувати та практично перевірити ефективність інтерактивного методу навчання «Діяльність в групах» в старшій школі. Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити наступні **завдання:**

- проаналізувати наявні літературні джерела, що стосуються групового навчання під час уроків англійської мови;
- здійснити спостереження психологічних особливостей учнів в старшій школі, з метою врахування їх в процесі подальшого навчання;
- розробити комплекс вправ з використанням інтерактивного методу «Діяльність в групах» з метою формування комунікативної компетентності учнів старшої школи;
- перевірити власну методику групового навчання;
- розробити методичні рекомендації для втілення діяльності в групах на уроках іноземної мови в старших класах.

Об'єктом дослідження є формування англомовної комунікативної компетентності в старшій школі.

Предметом дослідження є застосування інтерактивного методу «Діяльність в групах» з метою розвитку мовленнєвої компетенції учнів старшої ланки школи.

В науково-методичному кваліфікаційному завданні було використано такі **методи дослідження:**

- **теоретичні методи:**

- 1) аналіз вітчизняної та зарубіжної навчальної літератури;
- 2) метод моделювання для розробки плану уроку із застосуванням розроблених вправ для роботи в парах та групах;
- 3) метод узагальнення залучений для визначення цілей покращення англомовної компетентності та видів завдань з використанням інтерактивного методу;
- 4) метод синтезу для аналізу використаних та втілених на практиці вправ та завдань в старших класах;
- 5) метод порівняння для дослідження змін в усному мовленні старших школярів до та після виконання вправ, спрямованих на розвиток англомовної комунікативної компетентності;

б) системний метод був застосований для визначення специфіки та особливостей діяльності в групах в старшій школі.

- ***емпіричні методи***

1) метод анкетування для визначення зацікавленості у вивченні іноземної мови, її необхідності в сучасному світі, а також для з'ясування найважливішого аспекту в процесі вивчення мови на думку старшокласників;

2) метод експерименту був втілений через перевірку ефективності та інтересу з боку учнів старшої школи до діяльності в групах;

3) за допомогою статистичного методу були проаналізовані та оброблені результати експерименту.

Теоретичне значення науково-методичного кваліфікаційного завдання полягає в:

- теоретичному обґрунтуванні процесу групового навчання спрямованого на розвиток мовлення в старшій школі;
- визначенні переваг регулярного застосування інтерактивного методу навчання «Діяльність в групах», що дозволяє покращити ефективність сприймання інформації та її відтворення учнями старшої ланки школи;
- розробленні комплексу вправ та завдань для старшої школи, де за мету ставиться розвиток мовленнєвої компетенції учнів;
- подальшому розвитку та вдосконаленню питання діяльності в групах в старших класах ЗОШ.

Практичне значення науково-методичного кваліфікаційного завдання полягає в тому, що розроблений комплекс завдань, інтерактивних вправ з урахуванням методу «Діяльність в групах» для розвитку англомовної комунікативної компетентності можуть бути застосовані викладачами ЗОШ під час занять в старшій школі, так як відповідають всім сучасним вимогам, а також для розробки навчальних посібників з англійської мови.

Ключові слова: діяльність в групах, старша школа, мовленнєва компетентність, інтерактивний метод, комплекс вправ та завдань, англомова комунікативна компетентність, психологічні особливості учнів, групове навчання, розвиток усного мовлення.

Загальні висновки

Підсумовуючи проведене науково-методичне дослідження, ми дійшли висновку, що однією з найбільш актуальних та найскладніших проблем вивчення будь-якої іноземної мови є навчання усного мовлення. Оволодіння мовою на високому, якісному рівні неможливе без її комунікативної складової. Розуміння вчителем вікових особливостей учнів дозволяє йому зрозуміти, які саме методи та прийоми призведуть до успішного оволодіння мовою. Саме тому груповий метод є чи не найкращим рішенням в старшій школі. Підлітки потребують постійного спілкування, обміну досвідом, і саме діяльність в групах це їм забезпечує.

Було окреслено психологічні засади вивчення іноземної мови, цілі розвитку комунікативної компетентності, дано визначення поняття «Діяльність в групах», представлено комплекс вправ та завдань, який базується на груповій роботі. Дане дослідження дозволило нам зрозуміти, що групова діяльність є значно ефективнішою та цікавішою для учнів коли за мету поставлено розвиток мовленнєвої складової.

В старших класах ЗОШ навчання іноземної мови повинно бути спрямоване таким чином, щоб дати дітям можливість використовувати набуті знання на практиці, і тим самим покращувати володіння англійською мовою комплексно, тобто розвивати одночасно і мовленнєві навички, сприйняття мови на слух, знання граматики.

Основними цілями використання методу «Діяльність в групах» є доведення вживання граматичних структур до автоматизму, поступове руйнування мовного бар'єру, яке зазвичай притаманне практично всім учням, та розвиток комунікативної складової мови. Групи повинні бути сформовані таким чином, щоб учні з недостатнім рівнем знань могли рівнятися на своїх однокласників, а учні з високим рівнем знань не втрачали бажання самовдосконалюватись. Під час використання групового методу, всі

використовувані вправи були продуктивними. Тобто завданням учнів було самостійно продукувати висловлювання на різну тематику.

Ми проаналізували результати експериментальної перевірки ефективності використання групової роботи та наведені приклади уроків, які включали в себе діяльність в групах. Оброблені нами результати учнів дозволяють зробити висновок, що групова робота на уроці значно підвищує рівень володіння мовою, що власне спричинене появою мотивації до вивчення іноземної мови.

Отже, по закінченні експерименту ми можемо сказати, що результати виявилися задовільними, а отже розроблена нами методика з використанням інтерактивного методу «Діяльність в групах» з метою розвитку комунікативної компетентності в старшій школі є успішною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко Г. Форми навчання в різновікових групах малочисленого класу / Г. Бондаренко // Початкова школа. – 2006. – № 10. – С.36.
2. Гончаренко Т. Є. Мотивація вивчення іноземної мови як соціальна функція освіти / Т. Є. Гончаренко. – 2010. – С. 4.
3. Горяча Л. О. ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ В МАЛИХ ГРУПАХ: МОЖЛИВОСТІ І ОБМЕЖЕННЯ / Л. О. Горяча, І. В. Каломієць, Т. С. Прокопенко.
4. Зайченко І. В. Педагогіка / І. В. Зайченко. – Київ: Ліра-К, 2016. – 607 с.
5. Коваль І. В. Мотиви вивчення іноземної мови студентами вищого навчального закладу: психологічний аспект / І. В. Коваль. – Кам'янець-Подільський, 2017. – (Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С Костюка НАПН України).
6. Козак М. В. Роль мотивації та шляхи її підвищення при вивченні іноземних мов / Мирослава Василівна Козак. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – №35. – С. 84.
7. Козьміна Н. А. Роль мотивації в процесі вивчення іноземної мови студентами технічних ВНЗ / Н. А. Козьміна, Л. В. Гурєєва. // Національний технічний університет України "КП".
8. Кот Т. О. ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ УСНОГО МОВЛЕННЯ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ / Т. О. Кот, Л. І. Шиліна. // Факультет лінгвістики Національний технічний університет України «КП ім. Ігоря Сікорського».
9. Кужіль О. В. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ / Олеся Володимирівна Кужіль.
10. Лялевська Г. Диференціація навчання через групові форми навчання / Г. Лялевська // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2004. – № 6. – С. 4.
11. Матюха Г. В. Організація групової роботи на уроках англійської мови / Г. В. Матюха, О. Ю. Салло // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах / Г. В. Матюха, О. Ю. Салло., 2013. – С. 270.

12. Матюха Г. В. Організація групової роботи на уроках англійської мови / Г. В. Матюха, О. Ю. Салло // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах / Г. В. Матюха, О. Ю. Салло., 2013. – С. 270-271.
13. Моренцова А. В. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ / А. В. Моренцова. // Киевский национальный лингвистический университет, Киев.
14. Озерний Д. Як мотивувати учнівство до вивчення іноземних мов [Електронний ресурс] / Данііл Озерний. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/view/yak-motyvuvaty-uchnivstvo-do-vyvchennya-inozemnyh-mov/>
15. Пахомова Т. О. ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ В УМОВАХ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПІДХОДУ / Т. О. Пахомова, Я. С. Сенченко. // ВІСНИК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ. – 2013. – №1
16. Применение инновационных методов обучения иностранным языкам в школе / И. В.Нужа, Ю. С. Васильева, И. Ю. Щемелева, А. О. Наследова. – Орск: Издание Орского гуманитарного института, 2009. – 118 с.
17. Пругло О. М. З досвіду роботи [Електронний ресурс] / Ольга Михайлівна Пругло – Режим доступу до ресурсу: <http://pruhloolha.blogspot.com/p/blog-page.html>.
18. Рекомендації щодо організації фронтально-групової роботи на уроках правознавства [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://naurok.com.ua/rekomendaci-schodo-organizaci-frontalno-grupovo-roboti-na-urokah-pravoznavstva-140844.html>.
19. Розвиток діалогічного мовлення на уроках англійської мови [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zxcvbnmjhgfdsa1234rewq.blogspot.com/p/blog-page_13.html.

20. Сенченко Я. С. Зміст формування англомовної комунікативної компетентності учнів професійних ліцеїв / Я. С. Сенченко // Вісник Запорізького національного університету / Я. С. Сенченко. – Запоріжжя, 2014. – С. 276.
21. Сушко О. В. Методика організації та проведення групової роботи на уроках іноземної мови / Оксана Володимирівна Сушко. – Черкаси, 2017. – 65 с.
22. Томка Ю. К. Методика розвитку навичок усного мовлення на уроках англійської мови [Електронний ресурс] / Ю. К. Томка. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://vseosvita.ua/library/dopovid-rozvitok-usnogo-movlenna-na-uroci-anglijskoi-movi-409504.html>.
23. Форми групової навчальної діяльності на різних етапах уроку іноземної мови [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <https://topref.ru/referat/123739/7.html>.
24. Шиян Г. РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ / Галина Шиян. // Витоки педагогічної майстерності. – 2014. – №14
25. Штанько О. Ю. Використання групових форм роботи на уроках англійської мови [Електронний ресурс] / О. Ю. Штанько. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://naurok.com.ua/grupovi-formi-roboti-na-urokah-angliysko-movi-111920.html>
26. Brame C. Group work: Using cooperative learning groups effectively / C. Brame, R. Biel. // Center for Teaching.
27. Dudley E. Working with mixed-ability groups / Edmund Dudley. // Teaching teenagers. – 2016. – №1. – С. 59
28. Krogstad Jansson A. For what purpose do language teachers use group work in their lessons? / Amanda Krogstad Jansson. // Stockholms universitet. – 2011. – С. 11.
29. Lee N. Collaborative Learning for English Language Learners / Naomi Lee. // Wisconsin Center for Educational Research. – 2014.

30. Promoting group work, collaborative and cooperative learning in the primary school Tip sheet for teachers. // Primary Professional Development Service. – С. 1.
31. To teach or not to teach^ Oj gjnhi,yj cexfcybv gilkinrfv yf ehjrf[fyukiqcmrji& [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://osvitoria.media/experience/to-teach-or-not-to-teach-shho-potribno-suchasnym-pidlitkam-na-urokah-anglijskoyi/>.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>